

Filium, sanctum Spiritum procedentem ex Patre (1). Hoc enim in Evangeliiis legimus. Unde et in baptismatis consecratione, non in nominibus, sed «In nomine Patris, » et Filii, et Spiritus sancti¹, » ad filiorum Dei gloriam pervenimus; ut nos omnes Patrem Deum habeamus per gratiam, quam Jesus Nazarenus homo natus ex Virgine, per ipsam suæ originis gloriam nascendo suscepit Dei Filius, per naturam inconceptus, et in partu simul natus in terris, qui ante in cœlis natus est ex Patre (2). Nam sicut ex uno fonte sapientiæ procedit vox, verbum, et verbi ratio; et sicut ex uno meatu conveniunt fluvius, sapor fluenti, et refrigerium, quæ cum distincta a se persona discreta sint, ita tamen unius sunt substantiæ effecta, ut unus non possit ab alio discrepare, nec dividi, ac majus minusve distingui (3).

IV. Hanc teneamus ergo Catholici regulam, ut majorem, vel minorem non admittas in eo ordine, sed unam et æqualem Dei gloriam fateamur. Deus enim semper idem est, et immutabilis Deitate persistens, nec minor in ordine crescit, nec major senescit in ætatem (4), sed vitali substantia a se sumens exordium, Pater cum Filio, et Spiritu sancto unus Deus est, qui vivit, et regnat in sæcula sæculorum. Amen.

¹ Matth. xxviii, 19.

(1) Vide serm. ccciv in traditione Symboli III, ubi dicit: *Credimus in Spiritum sanctum de Patre procedentem*, n. 19, nec illud obstat quin et a Filio procedere credat, cum illud ex professo sæpius doceat, et præcipue tractat. xcix in Joan. cap. xvi, n. 6 et seqq. — (2) Cod. vitiose: *Qui ante cœlos natus est Patre*. — (3) Hic aliquid deesse videtur, ad complendam secundam periodi partem. — (4) Cod. *mentem*, evidenter pro *ætatem*.

SERMO XXIII.

In Natali Domini XV.

Hic sermo ex Cod. Cass. XII, fol. 24 erutus, ita sapit Augustinum, ut, etiamsi deficeret nomen, illi tamen tribuendus videretur; quanto autem magis illi vindicandus, cum nomen ejus in manuscripto perscribatur. Locus ejus post precedentem cum numero in Natali Domini xxvi.

SYNOPSIS.

I. De æternitate Verbi inter Joannem aut Arium facienda electio. II. Ejusdem divinitas a sancto Paulo asseritur. III. Deus in se immutabilis, aliter atque aliter se famulis suis exhibet. IV. Verba Scripturæ non semper secundum litteram intelligenda. V. Sensus minime litteralis funestæ consequentiæ. VI. Ariani Patrem mutabilem et imperfectum effingunt. VII. Ariano calcem erigenti rursus occurrit Paulus. VIII. Divinitati non obstat quod Patrem se majorem dicat, et ipse Filius hominis dicatur.

I. ASSUMAM NUNC virgam pastoralem, et tres lapides de torrente colligam simul cum beato David contra Goliath exiturus ad pugnam (1). Quid est quod agis (2), Ariane? Dicere ausus es: «Non erat Filius, et erat Deus?» Sed contra te Evangelista sacratissimus clamat: «In

(1) Vide serm. xxxii et enar. in Ps. cxliii. n. 1. — (2) Cod. *male ages...* Vide lib. vii de Hæres., n. 80; serm. ccxliiv, n. 4, et sermonem cccxli, qui totus agit contra Arianos.

» principio erat Verbum. Erat, » dixit, et iterum « Erat » adjunxit. Sequitur enim : « Et Verbum erat apud Deum. » Nec contentus est bis dixisse, « Erat, » addit et tertio, « Erat, » dicens : « Et Deus erat Verbum¹. » Et quia per quatuor cardines mundi contra falsitatem erat veritas prædicanda, etiam quartam assertionem adjunxit dicens : « Hoc erat in principio apud Deum². » Arius semel dicit : « Non erat, » sed Joannes quater respondit : « Erat, erat, » erat, erat (1). » Quid nunc facimus ? Unum e duobus suscipere nobis est necesse, alterum recusare. Si Ario credimus, Joannes irascitur ; si Joannem sequimur, Arius erit pro ipsa desertione (2) nostri offensus. Sed quia Joannes, ut hoc diceret, a Christo suscepit, Arius autem, ut hoc astruat, ab Aristotele consecutus est, sequamur omnes Christi Discipulum, et Aristotelis famulum deseramus.

II. Dic tamen, Ariane, quæ ratio te compulit Christum dicere creaturam ? Hæc quæ illum ex Virgine ostendit inter mortales in terris, an illa quæ illum ex ore Patris memorat inter immortales (3) in coelis ? Si ista, qua est Virginis filius, creatura Deus dici non poterit, quia Creator creaturam assumpsit. Non enim ipse servus apparuit inter conservos, sed cum sit Dominus, « Formam servi » suscepit³, » ut potuisset eum servilis conversatio tolerare. Aliter enim, si utilitas reipublicæ flagitat, inter turbas latere Imperator non poterit, nisi deposito diademate, ac purpureo seposito indumento, plebeium ac simplicem susceperit cultum ; ista itaque comparatione utimur in (4) præteritum nostri Regis adventum. Hoc, inquam,

¹ Joan. I, 1. — ² Ibid. 2. — ³ Philip. II, 7.

(1) Vide Serm. cccclxxx, n. 3. — (2) Cod. *disertione*, et inferius semper *Aristotiles*. — (3) Id. *perperam mortales*. — (4) Id. mala verborum translatione : *In ista itaque comparatione utimur præteritum nostri regis adventum.*

ordine quo magister noster asserit apostolus Paulus : « Quia cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus » est esse se æqualem Deo¹. » Quid agis, Ariane, Aristotelem tuum enervat ista adjectio. Paulus æqualem Deo dicit, tu inæqualem. Joannes dicit : « Erat, » tu dicis, Non erat. Sed agamus, quod agimus. « Non, inquit, rapinam » arbitratus est esse se æqualem Deo, sed semetipsum » exinanivit formam servi suscipiens². » Teneamus omnes Catholici ista duo verba, ut de omnibus hæreticorum objectionibus rideamus. « Exinanivit, inquit, se ipsum » formam servi suscipiens. » Quis iste est, qui se exinanivit ? Ille sine dubio qui « In forma Dei positus, non rapinam arbitratus est esse æqualem Deo. » Ergo æqualitatem suam (1), quam cum Deo Patre semper habuit, non perdidit assumendo hominem, sed ornavit. Habet enim Divinitas unde semper novis laudibus gloriatur ; non tamen recipit, unde vel nebulam aliquam vituperationis incurrat. Quod autem dicimus. Habet unde novis laudibus quotidie gloriatur, profectus creaturæ ejus esse poterit, non ejus accessus.

III. Deus enim nec augmentum in se recipit, nec detrimentum incurrit, sed pro modo creaturæ suæ, aliis se magnum, aliis se exhibet parvum. Et hoc facere eum omnipotentiae ejus potestas ostendit. In se enim, et secundum se ipsum quod est, penitus nulla creatura est ad videndum idonea (2). Et idcirco aliter se ostendit Adæ cum præceptum daret, aliter cum prævaricationem argueret. Aliter se Abel justo, aliter se Caïn ostendit injusto. Aliter se ostendit Enoch ad transferendum, aliter Noë ad subveniendum mundo patienti naufragium. Aliter

¹ Philip. II, 6. — ² Ibid. 7.

(1) Cod. *perperam : Erga qualitatem Deo suam.* — (2) Vide Serm. VI, n. 1.

Abrahæ ad tentandum in filio, aliter Isaac, ut ipse sacrificandus patri sacrificanti serviret (1), et ad incendium sui corporis, sicut Christus ad crucifigendum, sic figuratiter ipsa ligna portaret. Aliter se ostendit Jacob dormienti, aliter pascenti oves Moseo apparuit vigilanti. Aliter Ægyptiis paruit mersis (2), aliter Israël filiis liberatis. Aliter per diem in columna nubis visus est, aliter in ignea columna per noctem. Aliter cum voces fierent, tonitrua, et fulgura, et montium motus, aliter cum serena temperies ipsam etiam Prophetæ faciem splendidam aspicientibus exhiberet. Aliter cum apertis cœlis mannam plueret ad edendum; aliter cum aperta petra aquam funderet ad bibendum. Aliter cum ab ictu virgæ maris unda ad evadendum liquesceret, aliter cum ad ictum virgæ maris unda liquesceret ad necandum. Aliter cum ad transmeandum Jordanem aqua post se ipsa unde (3) cucurrerat remearet; aliter, cum ad vocem tubarum, hostium (4) muri corruerent. Aliter cum ad signum meretricis casti mortem evaderent, et Sanctorum auxilium invenirent; aliter (5) cum juberet homo soli, ne ad occasum pergeret; aliter cum juberet homo nubibus, ne pluvias emanarent. Aliter cum jussu hominis ignis de cœlo super homines rueret; aliter cum oratione hominis ignis de cœlo super sacrificium adveniret. Aliter cum ad ictum melotis, fluvius divisus est; aliter cum quadriga equorum igneorum, cum curru igneo veluti aurigam hominem suo cursu transferrent. Aliter Samuëli (6), aliter David, aliter apparuit Salomoni. Aliter eum Nabuchodonosor, aliter eum Daniel videre promeruit. Aliter eum numerosissimi Prophetæ viderunt, aliter Apostoli aspexerunt.

(1) Cod. male *servaret*. — (2) Id. *mercis*. — (3) Id. *undæ*. — (4) Id. *ostium*. — (5) Id. *alium*. — (6) Id. *Samuëli*.

IV. Vade tu, hæretice, et quotiescumque eum aliter legeris et aliter visum, finge tibi tot imagines, tot colores, ut et rubum inspicias, et ignem, et nubem, et petram, et lignum, et virgam, et maxillam asini, Dei Filium memorare. Si enim legas, et hoc intelligas, quod littera sola conscripsit, non solum Deum negaturus es, sed etiam Legis ipsa monita perturbabis. Nos autem unum semper confitebimur Deum. Nam jubebat (1) Lex escam esurientibus, et potum sitientibus non negari; et legitur quodam loco: «Bibe aquam de cisterna tua, et nullum ex ea bibere sinas¹.» Erit ergo secundum litteram crudelitas ista præceptio (2), quæ eousque humanitatem excludit, ut nec aquæ liceat sitienti poculum propinare. Sonum enim solum vocis quicumque respexerit, periculum æterni ignis incurrit. Scriptum est enim: «Ite, maledicti, in ignem æternum, quia esurivi, et non dedistis (3) mihi cibum, sitivi, et non potastis me².»

V. Ad hæc tu, Ariane, respondere poteris dicens: Tu dixisti, ut non solum sitienti poculum denégarem, sed de meo fonte cupientem bibere prohiberem. Ista incurrit, qui Scripturas divinas in sola superficie litterarum considerat. Cum legerit de Deo: «Vidi Vetustum» dierum sedentem super thronum³, «seniorem putat Patrem. Cum legerit: «Quis est iste juvenis, qui venit ex Bosor, iste formosus, qui ambulat in multitudine virutis suæ⁴,» in Dei Filio esse æstimat juventutem. Sic fit, ut per ignaviam, et sine fine occurrere non neget, et senectutem juveni evenire. Ubi enim majorem et minorem, necesse erit, ut utrumque hujus vinculo necessari-

¹ Prov. v, 15. — ² Matth. xxv, 41, 42. — ³ Dan. vii, 9. — ⁴ Isai. lxiii, 1.

(1) Cod. male *jubeat*. — (2) Id. *perceptio*. — (3) Id. *dedisti*.

tatis astringas, ut et crescendi, et senescendi, et finiendi eos exitus maneat.

VI. Videte, obsecro, universi Catholici, in quo blasphemiorum gurgite demergantur, qui quando legunt sacros apices, ipsi sibi efficiuntur et discipuli et magistri; et cum vanissimas poetarum fabulas sine magistro legere ausi non fuerint, « Christi sapientiam in mysterio absconditam¹, » magisterium spiritalium recusantes legunt, et sacratissimos apices Dei suis compellunt sensibus deservire. Vis tibi ostendam, Ariane, quia per honoris defensionem Dominum exhonoras? Vis tibi credam, quia fuit tempus, quando non fuit Filius? Explica te, ut ex hoc ipso ipsum Patrem immutabilem ponas, quoniam Deus dici non potest, qui mutabilis potuerit edoceri. Mutabilis autem erit, si fuit quando Filium non habuit, quia sicut Filium vis incipere esse quod non erat, sic et Patrem doceberis appellare quod non erat. Erit ergo pater novus novi filii; novitati vero usum accedere negare non poteris. Et sicut novo (1) vetustatem, et vetustati senectutem, sic etiam senectuti finem impones. Vides-ne, obsecro, quæ te vorago tenebrarum astringat? Si enim « Christum Dei virtutem et Dei sapientiam², » esse non denegas, et dicis fuisse tempus quando Filius non fuerit, blasphemare doceberis eum sine virtute, et sine sapientia fuisse, cum ille sine Filio, qui est virtus et sapientia, studueris demonstrare. Et sicut est miserum sine virtute esse, ita sine sapientia esse probatur stultum.

VII. Quid agis, o hæretice? quid contra stimulum feriendum elevas calcem? Dicis Filium creaturam, et blasphemias tuis Páulus occurrit dicens: « Deus erat in

¹ 1 Cor. II, 7. — ² Ibid. 24.

(1) Cod. *novi*.

» Christo, mundum reconcilians sibi¹. » Et ne contra sententiam tuam putes solam sententiam apostolicam repugnare, et hinc tuam ostendo blasphemiam. Si enim creaturam dicis Filium, cum ipse in Apostolo legas: « Creatura enim vanitati subjacet²; » ergo vanitati subjectus est Christus. Item legimus, quod « Omnis creatura ingemiscit secundum se, et parturit³; » ergo (ingemiscit et parturit) (1) ille qui a gemitu et dolore totum sublevat mundum. Item legimus, quia « Liberabitur » creatura a servitute corruptionis⁴; » ergo corruptioni deservit in terris, qui est integritatis imperator in cœlis.

VIII. Sed velis nolis, inquam, fidem ipsi de se loquenti committes. Dicit enim: « Pater me major est⁵. » Numquid hoc solum legistis? Legitur puto in Evangeliiis, quod sit Filius hominis. Facite nobis calumniam, quia Dei eum Filium confitemur. Dicite, cur eum Dei Filium dicitis, cum ipse se Filium hominis (2) esse testetur? Si causas ejus humilitatis in calumniam vertas, de medicina excitas vulnus, ut inde quoque sana lædas, unde læsa curanda sunt. Nos autem salutem nostram in confessione rectæ fidei retinentes, summam Trinitatis in una Deitatis substantia esse sine aliqua cunctatione credamus, ut vitæ æternæ possimus esse participes, in Christo Jesu Domino nostro qui cum Patre, et Spiritu sancto regnat in sæcula sæculorum. Amen.

¹ 2 Cor. v, 19. — ² Rom. viii, 20. — ³ Ibid. 22. — ⁴ Ibid. 21. — ⁵ Joan. xiv, 28. — ⁶ Matth. viii, 20 et alibi.

(1) Verba ansulis inclusa desunt in codice, sed sensu evidenter requiruntur. — (2) Cod. *se esse; se abundat*.

SERMO XXIV.

In Natali Domini XVI,

Ubi explicantur hæc verba Psalmi : *Descendet sicut pluvia in vellus*¹.

Hic sermo assumitur ex Cod. Cass. XII, fol. 26, cum sancti Augustini nomine, cui revera tribuendus videtur, cum nihil quod illius auctoritati officiat occurrere videatur; imo et sententiarum et styli concordet paritas. Locus ejus post præcedentem cum numero in Natali Domini XXVII.

SYNOPSIS.

I. Christus in nativitate humilis et sublimis. II. Prior adventus in humilitate, posterior in gloria.

I. DUBIUM non est, fratres dilectissimi, carnalem Domini nostri Jesu Christi adventum in hac parte Psalmi istius prophetatum, quem eo tempore hominibus exhibuit, quo de cœlis pro nostra salute descendit. Et quia humilis futurus esset in carne, nullam sibi, ut Deus, vindicans potentiam, nullam sibi applicans dignitatem, hominibus se præbuit magnum in oculis hominum. Etenim se vilem et pauperem videntibus præbuit, sed Deum se credentibus declaravit. Hominis enim in exteriori parte exercebat officium, sed ex interiori parte divinum implebat imperium, ostendens hominem terreni corporis con-

¹ Psal. LXXI, 6.

ditione susceptum. Egenus quidem carnaliter videntibus, sed credentibus majestate cœlestis gloriæ sublimatus. Humilis in descensu, ut pluvia nullum sonitum reddit vellus molle perfundens, ita et Dominus sine ullo cœlestis potentiæ strepitu descendens, nullo murmure, nullo strepitu hominum corda terrificans (1), humilem suæ majestatis declaravit adventum. Non enim ut regnaret advenit, sed ut pro nostra salute passionem exciperet, tentationes vinceret, mortem pro mortalibus immortalis assumeret, et resurrectionis semitam, omnibus ad se confugientibus aperiret.

II. Unde quia primus adventus, quem (2) secundum carnem habuit, veluti pluvia descendit in vellus, necesse erit ut secundo adventu cum ingenti fragore, et strepitu revertatur. « Erunt (3) enim, sicut scriptum est, fulgura, » et tonitrua, et terræ motus⁴, et grando. Ignis enim in » conspectu ejus ardebit, et in circuitu ejus tempestas » valida². » Et, « Magno impetu, ut ait Apostolus, » cœli ardebunt, elementa ignis ardore tabescent³. Ignis » enim ante eum ardebit, et inflammabit (4) in circuitu » inimicos ejus⁴. Tunc montes sicut cera liquescent⁵; » timentes autem Dominum, et expectantes adventum » ejus, rapientur in nubibus obviam Christo in aëra, et » ita semper cum Domino erunt⁶. » Hæc autem idcirco scripta sunt, ut nostrum exitum in occursum Domino præparemus, ut qui cum humili Domino humiliamur in terris, cum excelso regnemus in cœlis. Erit enim illud implendum, ut qui hic lacrymas humilitatis, sicut plu-

¹ Apoc. VIII, 5. — ² Psal. XLIX, 3. — ³ 2 Petr. III, 12. — ⁴ Psal. xcvi, 3. — ⁵ Ibid. 5. — ⁶ 1 Thess. IV, 14-16.

(1) Cod. male *tristificat*. — (2) Id. perperam *qui*. — (3) Id. *erant*. — (4) Cod. *inflammavit*.

vias, sparserint in terris, gaudia in cœlis æterna suscipiant, per Christum Dominum nostrum, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit, et regnat in sæcula sæculorum. Amen.

SERMO XXV.

In Natali Domini XVII.

Hic sermo legitur in Cod. Cass. XII, fol. 27, et ibi sancto Augustino tribuitur, nec immerito. Ubique enim deprehenduntur illæ verborum oppositiones beato Doctori familiares. Nihil aliunde occurrit quod illius authenticitati obistere videatur. Ponatur post præcedentem cum numero in Natali Domini XXVIII.

SYNOPSIS.

I. Christus nascitur Angelis dulcissimum melos cantantibus. II. Pretiosa infantium martyria. III. De nativitate et parvulis dicere pergit. IV. Epilogus.

I. FRATRES dilectissimi, Christus Dominus nascitur, et mundus omnis redimitur, ut novum fieret genus humanum. Christus in spelunca nascitur, ut mundus careret mortifera sepultura (1). Christus in spelunca vagiens nascitur, ut de spelunca peccati fugerent iniqui latrones, et sub novo infante, infantes omnes fierent innocentes. Christus nascitur per Virginem, ut se Eva ulterius non cognoscat sub arbore, sed sancta Ecclesia exaltaretur in

(1) Cod. sepultura.

cruce, et cantet mundus Virginem Matrem, sicut cantat turtur in arbore propriam castitatem. Christus a Magis adoratur; inclinet poplites suos genus humanum. Christus adoratur in pannis, qui fulget in cœlis, ut tunc adoretur a Christianis sedens ad dexteram ingeniti Patris. Christus adoratur in præsepio, ut nos adoremus eum in gremio altaris æterni. Factus est præsepe Paradisus, ubi flores (1) campi et lilium jacebant convallium, ut per ipsum floreret, arente peccato, genus humanum. Spinæ peccati (2) antea pullulabant; floribus justitiæ pauci virebant; cætera hominum germina marcescebant. Descendit novum lilium Christus ad sæculum, et coepit plantare terram germinibus Angelorum. Venerant de cœlo nova et peregrina plantaria, Angeli dicentes dulcissima cantilena, ut quia Prophetæ non audiebantur, Angeli viderentur, et cum Angelis cantaret (3) genus humanum: «Gloria in excelsis Deo, et in terra pax hominibus» bonæ voluntatis⁴. » O gloria nova per organa nova, pax post peccatum, vita post gehennam, deliciæ (4) post tribulum, rosa post spinas, canticum post silentium, sonus Angelorum post gemitus captivorum!

II. Refloruit Paradisus Ecclesiæ novis plantariis Angelorum; et quia nova erant Angelorum desuper pacifica plantaria, coeperunt plantari infantium pretiosa martyria. O sanguinei surculi parvulorum, in quibus operabatur gladius latronum, et nullus sanguis fuerat peccatorum! Ecce natus est Paradisi plantator, gaudeat nunc ille Adam Paradisi negligens habitator. Ubi est ille serpens? Non faciet (5) jam a conspectu Domini hominem fugitivum. Ecce Chris-

¹ Luc. II, 14.

(1) Forte, et quidem melius, flos. — (2) Cod. peccato. — (3) Id. male cantare. — (4) Id. sine sensu: Cilicium post tribulum. — (5) Id. male: Non facie, et jam a conspectu.

tus, imperator æternus, venit ad sæculum, ut sibi perpetuum (*sic*) pararet exilium, et hominem suum reportaret (1) ad cœlum. Reseratum Paradisum, post latronis ingressum, jam non potest callidum inimicum latere (2). Non tenet ulterius spelunca latronem, quia spelunca nova novum continet Salvatorem, publicante stella de cœlo. Virgo mater in sæculo, Ecclesia in ligno, latro in Paradiso, Dominus in sepulcro.

III. Antea dum deciperes, sententia data est peccatori. Quæ sententia? « Terra es, et in terram ibis ¹. » Modo mutatum est canticum lacrymarum. Jam non habes quod valeas accusare, quia venit, qui humiliat peccatorem, et ipse permanebit cum sole. « Ab ortu enim solis » usque ad occasum laudabunt pueri Dominum ². » Nam « Ecce puer Propheta Altissimi vocabitur ³, » ut « Juvenes, et virgines, senes cum junioribus laudent nomen » Domini ⁴, qui salvum fecit populum suum a peccatis » eorum ⁵. » Solvit vincula peccatorum, oculos aperuit cæcorum, aures surdorum, suscitavit corpora mortuorum, solvit gemitus compeditorum, lætificavit corda pastorum. Jam lætentur oves lilia carpere castitatis, et parvuli rosas (3) delibare novelli sanguinis, sine causa criminis, sine dolore vulneris, sine damno cruoris, quia patiebantur pro Filio Majestatis.

IV. Ipsi hodie canunt Angeli: « Gloria in excelsis » Deo ⁶; » ipsum adorant supplices Magi; ipsum diligunt

¹ Gen. III, 19. — ² Psal. CXXII, 1-3. — ³ Luc. I, 76. — ⁴ Psal. CXLVIII, 12. — ⁵ Matth. I, 21. — ⁶ Luc. II, 14.

(1) Cod. male *reportet*. — (2) Hæc phrasia corrupta sic legitur in codice: *Referat ad paradisum, post latronis ingressum, jam non potest callidas inimicus latere*. — (3) Cod. male *rosa*.

pastores et agni. Ipsi hodie laudem exhibent sobrii Christiani, ipsi genua flectunt vivi et mortui, qui est in dextera Patris, et tollet peccata mundi.

SERMO XXVI.

In Natali Domini XVIII.

Hic sermo, erutus ex Cod. Cass. CVI, fol. 7, fere in principio ad verbum concordat cum homilia falso Origeni tributa de Epiphania Domini apud Combefisium tom. I, fol. 519; sed cætera omnino sunt diversa, nec indigna quæ sancto tribuantur Augustino. Nec obstat, quod primæ sententiæ similes sint, cum prorsus ignoretur cui tribuenda sit homilia, quæ nomen Origenis præ se fert, et possit esse alicujus, qui sanctum Augustinum imitatus est, aut quem imitatus est ipse sanctus Augustinus. Locus ejus post præcedentem cum numero in Natali Domini XXIX.

SYNOPSIS.

I. Nativitatis Christi dies, dies lætitiæ. II. Angeli salutatio. III. Verbi incarnatio. IV. Vera pulchritudo, castitas.

I. SANCTUS et sollemnis dies, fratres dilectissimi, mundo illuxit (1); exultemus et lætemur in eo. Hodie sol ortus est mundo. Hodie in sæculi tenebris lumen verissimum ingressum est. Hodie nobis omni sole lucidior dies

(1) Vide Hom. Origenis de Epiph. Domini apud Combefisium, t. I, fol. 519.